

A Párisból hazatért vegyész-mérnök és társainak kommunista-szervezkedési pere a szegedi törvényszék előtt

Három vádlottat kisebb fogházbüntetésre ítélték, kettőt felmentettek

(A Délmagyarország munkatársától.) A rendőrség két hónappal ezelőtt letartóztatta Zocskár Andrást 44 éves cipésmestert, Halmi István 23 éves, Franciaországban végzett vegyész-mérnököt és Simonovits István 25 éves utazót kommunista szervezkedés gyanúja miatt. Halmi évekig élt külföldön és nem sokkal elfogatása előtt tért vissza Szegedre. A detektívek hosszabb időn keresztül figyelték és a figyelés eredményeképpen tartóztatták le egyik előadása előtt, amit egyetemi hallgatók körében akart megtartani tudományos kérdésről. A házkutatás során úgy nála, mint Zocskárnál és Simonovitsnál több kommunista folyóiratot, újságot és könyvet találtak. Rajtok kívül eljárás indult Speyer Miklós budapesti bölcsész-hallgató és Dobó Miklós cipésmester ellen.

A három elsőrendű vádlott ellen az állam és társadalom törvényes rendjének felforgatására irányuló büntett címén adott ki vádiratot az ügyészség.

A vádirat

szerint a múlt év augusztusában kommunista szervezetet létesítettek Szegeden, hátrán egy sejtet képeztek és az volt a további céljuk, hogy Szegeden megindítsák a kommunista mozgalmat, lapot adnak ki és Vörös Segély-bélyegeket készítenek, a Tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulóját pedig megünneplik. A másik két vádlott ellen csupán vétség miatt emelt vádat az ügyészség. Speyer a vád szerint Halmi és Zocskárt megismertette egymással, Dobó pedig segített Zocskárnak a Vörös Segély-bélyegek készítésében.

Kedden délelőtt tárgyalta az ügyet a szegedi törvényszék Gömör-nyelvére. A tárgyalás során olyan nagy volt az érdeklődés, hogy rendőröket állítottak a terem ajtajába. A terembe csak a detektívek igazoltatása után léphetett be a közönség. A tárgyalás megnyitása után dr. Liszkay Loránd ügyész indítványozta, hogy a bíróság

zárt ajtók mögött

tárgyalja az ügyet, mert a tárgyalás anyaga veszélyezteteti a közérdeket, a lefoglalt nyomtatványok tartalma különösen izgatóság.

Czibula Antal védő ellenezte a nyilvánosság kizárását, mert véleménye szerint a vádlottak nem kommunisták és így az ő érdekük azt kívánja, hogy nyilvánosan derüljön ki ártatlanságuk. Dr. Burger Béla hozzájárult az ügyész indítványához, dr. Vajda Lajos védő nem ellenezte az ügyész indítványát. A bíróság az ügyész kérelmének nem adott helyet és a nyilvánosság előtt tárgyalta le az ügyet.

Elsőnek Zocskár Andrást hallgatták ki.

A cipésmester kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert semmiféle szervezkedésben nem vett részt. Halmi a múlt év nyarán betévedt üzletébe és egy pár gumisarkot tétetett fel cipőjére. Akkor beszélgettek a franciaországi viszonyokról. Halmi elmondotta, hogy Franciaországban szabad szervezkedések van a kommunistáknak. Megígérte, hogy Párisból küld neki néhány lapot, ha kíváncsi rá.

Az elnök ezután Zocskár elé tárta a rendőrség előtt tett vallomását, mire a vádlott azt adta elő, hogy a rendőrségen 40 fokos láza volt, azt sem tudja, hogy ott mit vallott.

A detektívjelentésben szó van egy Garai nevű mérnökről is, aki a szőregi gyárban dolgozott. Ez a mérnök is részese lett volna az ügyeknek. Zocskár kijelentette, hogy Garait nem ismerte.

— Ha magának semmi köze nincs a kommunistákhoz — mondotta az elnök —, miért ítélték el évekkel ezelőtt foglaltszöktetés miatt?

— Abba az ügybe is véletlenül kerültem — válaszolta Zocskár. 1921-ben tárgyalta a törvényszék Udvardi direktóriumi tag ügyét, a kommunisták a tárgyaláson megláttak engem és belémkapaszkodtak. Ítélet után hozzám szöktek és én csónakot szereztem nekik, amelyen átjutottak a határon. Két esztendő telt el, ezért...

Halmi István mérnök

is úgy adta elő Zocskárral való megismerkedését, mint a cipésmester. Kijelentette, hogy csak abban érzi magát bűnösnek, hogy Zocskárnak pá-

risi újságokat adott és vele kommunista dolgokról beszélgetett. Szervezkedésben nem vett részt, sejtet nem alakítottak. Simonovitsot ő vitte Zocskárhoz, de csak mint kuncaftot. Simonovits régi barátja volt, akivel levelezésben állott, az volt a terve, hogy a lapokat Simonovitsnak küldi és az továbbítja Zocskárnak, aki kíváncsi volt ilyen lapokra. De nem küldött neki lapokat, hanem amikor ebben az évben visszatért, akkor hozott neki néhány folyóiratot.

Az elnök ismertetette a detektívek előtt tett vallomását, amelyben az áll, hogy a prágai egyetemen került érzelmi összeköttetésbe a kommunista eszmékkel.

Halmi tagadta, hogy ezek az ő szavai lennének, azt állította, hogy a detektívek bántalmazták. Beismerte azonban, hogy Zocskárral beszélt arról, a tanácsköztársaság évfordulójára nyomtatványokat kellene készíteni.

Tagadott Simonovits is,

azt állította, hogy a detektívek nagyon megrémítették.

azért tett beismerő vallomást. Semmiféle szervezkedésben nem vett részt, a detektívjelentés nem felel meg a valóságnak.

Ugyancsak tagadott Speyer Miklós is, aki azt vallotta, hogy disszertációjához szerzett anyagot szellemtörténeti irányokhoz, ezért olvasott többféle folyóiratot. Dobó Miklós is tagadott.

A bíróság ismertetette ezután

az orvosszakértők véleményét

a vádlottak sérüléseiről.

A szakértők a rendőrségről a vizsgálóbíró elé átkísért vádlottakat ötönapra vizsgálták meg, rajtuk sérüléseket nem találtak, csupán Halmi csuklóján volt egy fillérnyi nagyságú hely, amely esetleg a megkötözéstől származott.

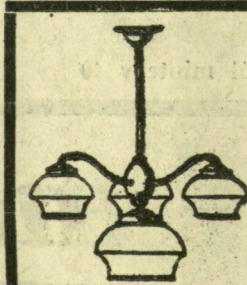
Kihallgatta a bíróság Regös István és Tóth Kálmán detektíveket, akik azt vallották, hogy a gyanúsítottak önként, minden kényszer nélkül tették meg vallomásukat.

Dr. Liszkay Loránd ügyész vád-, Czibula Antal, dr. Burger Béla és dr. Vajda Lajos védőbeszéde után a bíróság

Zocskárt 3, Halmi 2, Simonovitsot pedig másfélhónapi fogházra ítélte. Speyert és Dobót felmentette.

Az eddig elszenvetett kéthónapi vizsgálati fogással Halmi és Simonovits büntetését kitöltöttnek vette a bíróság. Elrendelte valamennyi fogvalévő vádlott szabadlábra helyezését.

Az ügyész az ítélet ellen fellebbezést jelentett be, az elítéltek és védőik megnyugodtak az ítéletben.

Üzletnagyobbitás miatt

most olcsón vásárolhat csillárt, állólámpát és minden villamossági cikket

METEOR csillár gyár szegedi fiókjánál, Kárász u. 11. Telefon: 33-76.

Négylámpás modern ebédlőcsillár P 16.— Állólámpa modern P 3.98

Villamos vasaló ötévi jótállással P 6.90 Vásároljon Unio könyvesekére 6 havi hitellel.

Kérle most megjelenni Árjegyzékünket. Szerelőknak árengedmény.

Csónakszerencsétlenség a tápéi kompötél miatt

(A Délmagyarország munkatársától.) A Tiszán lassankint csak megkezdődik az élet. Ha naposabb, melegebb az idő, előkerülnek a csónakházakból a ladikok, a karsu párevezősök és indulnak föl, a Maros torkolata felé. Vasárnap is egész népes volt a Tisza háta, nagyon sok vadevezős indult első kirándulásra. Sokan tulleztek a Marostorokon is, a Marost magát elkerülték ugyan, mert igen sebes a vize, nehéz benne fölfelé evezni, de a Tisza már szelidebb.

A kirándulók között volt egy orvostanhallgató és egy orvostanhallgató is, régi, kipróbált uszó és evező mindkettő. Messze föleveztek a Tiszán és aztán indultak visszafelé. Ennek a kirándulásnak igen érdekes és tanulságos rendőri vonatkozású következményei vannak.

Három óra felé járt az idő, délután. A szolnoki hajó méltóságteljesen haladt fölfelé. Előtte víz alá bocsájtották a tápéi komp acélkötelét. Ezekben a percekben ért ide az orvostanhallgatók csónakja is. Az orvostanhallgató elaludt a csónakban, partnere lassan evezett. Abban a pillanatban, amint a csónak a kompötél vonalába érkezett, a révészek hirtelen felrántották a víz alól a láthatatlan drótkötelét, amely elkapta a csónak hátulsó részét, föl emelte a magasba és felborította. Az álmából felriadt leány sikoltozva hullt a vízbe és tűnt el a hullámok között, a fiatalember pedig megkapaszkodott a drótkötelben, amely mély sebeket ejtett a kezén. Szerencsére két másik csónak is volt a közelben. Az evezősök azonnal a felborult csónak mellé siettek és kimentették az orvostanhallgatót, aki már félig eszméletlenül küzdött a hullámokkal.

A fiatalembert is partra segítették, bekötötték sebeit és azután kocsin hozták be őket Szegedre.

A szerencsétlenséget a szemtanúk állítása szerint is az okozta, hogy a révészek minden figyelmeztetés nélkül rántották föl a komp kemény drótkötelét, előzőleg arra sem voltak kíváncsiak, hogy a kötel vonala szabad-e.

A szerencsésen megmenekült orvostanhallgatók bejelentették kalandjukat dr. Szent-Györgyi Albert professzornak, az egyetem orvostani dékánjának, aki felhatalmazta őket, hogy tegyenek feljelentést a tápéi révészek ellen a révkapitányságnál. A följelentés már meg is történt és a révkapitányság megindította a vizsgálatot, amelynek eredményét azután közölni fogják a város hatóságával is, a révészek ugyanis a város alkalmazottai.

Érdekes, hogy dr. Szent-Györgyi Albert professzornak a múlt évben szintén súlyos kalandja volt ugyanezen a helyen, a tápéi kompötéllel. Magával a révkapitánnyal evezett föl a Tiszán és este jött csónakjával vissza. Akkor a komp acélkötele ki volt feszítve a víz fölött, de a jelzőlámpa, amely föl hívta volna az evezősök figyelmét a veszedelemre, nem égett. Szent-Györgyi professzor nyugodtan evezett és a csónak nagy erővel vitte neki a kifeszített acélkötelnek. Szerencsére kisebb zúzódások árán megmenekült a komolyabb veszedelmektől.

Mivel a Tiszán egyre nagyobb méretűvé fejlődik a sportélet, szaporodnak évről-évre a sportoló evezősök, kíváncsi lenne, ha az illetékes hatóságok végre rendet teremtenének a tápéi komp körül, ha gondoskodnának arról, hogy ez a kompötél, amely annyi bajt, balesetet, katasztrófát okozott már, ne veszélyeztesse az evezősök életét és testi épségét. Értesülésünk szerint különben a város hatósága is tudomást szerzett már erről a vasárnapi szerencsétlenségről és annak alapján szintén megindította az eljárást.